

Nowe ataki koalicyj.

W przededniu rozpoczęcia rokowań pokojowych koalicja nie ustaje w wysiłkach, aby uzyskać jak największe korzyści wojenne, a tem samem z największymi atutami w rękach zasiąść do stołu rokowań pokojowych. Niemcy powoli cofają się na całym froncie belgijskim, usiłując sobie za wszelką cenę zabezpieczyć swobodę ruchów ku granicy. Osią całego zmagania się na froncie zachodnim jest okolica na północ od Verdun i tam też wojska koalicji natrafili na najsilniejszy opór niemiecki.

W północnym odcinku frontu alianci podступują pod Gandawę, zagrożoną już przez zajęcie Brugii i Thielt. Walki toczą się na zachód od Deinze. Miejscowość ta leży na wschodnim brzegu rzeki Lys. Czy alianci przekroczyli w tem miejscu Lys, czy też walczą jeszcze na zachodnim brzegu rzeki, niewiadomo.

Deinze jest to niewielka osada w oddaleniu 15 kilometrów na południowy zachód od Gandawy. Tu kolej na południowy zachód dążąca z Gandawy rozszczepia się na dwa ramiona, z których jedno na zachód zdąża do Thielt, drugie zaś sięga na południowy zachód przez Waereghem do Kortryk (Courtrai).

dalej ustąpili Niemcy z zachodniej połaci osady Vichte, położonej przy drodze z Kortryk do Brukseli.

Oddalenie stąd, podobnie jak z Deinze do stolicy Belgii wynosi w linii powietrznej około 60 kilometrów.

W dolinie Skaldy toczą się walki po obu stronach Tournai dalej zaś na południe, również po obu stronach Valenciennes, które więc albo już zajęte zostało, lub niebawem zajęte zostanie przez wojska ententy.

Na wschód od Douai posunęli się Niemcy dnia 21 o piętnaście kilometrów, mianowicie weszli na drogę z Courtrai do Tournai.

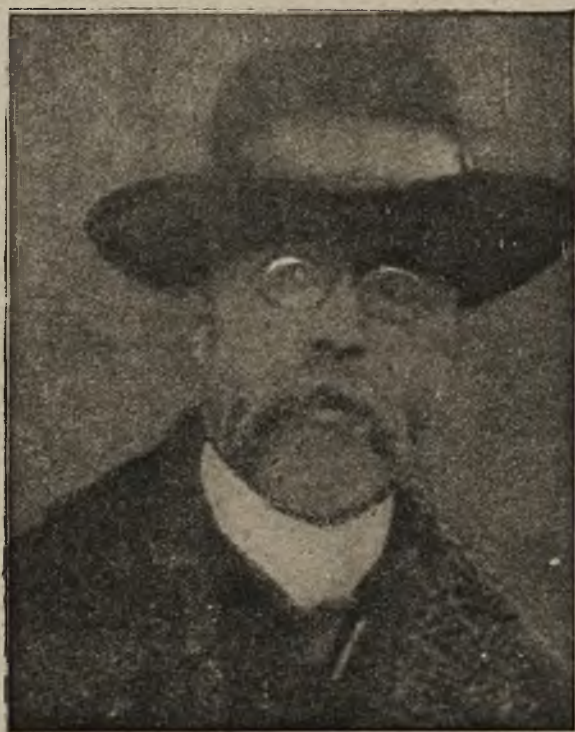
Przez St. Amand, Marchiennes, Dennain, Sommaing, Vertain odcinek ten łączy się z przestworzem Cateau.

Na zaznaczonej powyżej linii nieprzyjaciół spycha cofające się wojska niemieckie w stronę drogi kolei żelaznej, przebiegającej przez St. Amand, Valenciennes, Les Quesnoy, Avesnel, po za którą to drogą kryje się twierdza belgijska Maubeuge.

Z kolei następuje odcinek Wassigny, poprzez

Oisę nad Serre (wschodni dopływ Oisy, do której wpada pod La Fère). Z wymienianych ognisk bojów najdalej sięga tu w kierunku wschodnim Sissonne, wieś w departamencie Aisny, o 20 kilometrów (w linii powietrznej) na wschód od Laon.

Stąd wygina się front ponad Reims i zdąża ku przestworzu Verdun. W tej części jako wybitne

Bojownik praw czeskich: Prof. Masaryk, znany agitator czeski

punkty oparcia Niemców zaznaczyły się Venzieres i Grandpré. Pierwsze z tych miejsc leży jeszcze na zachodnim brzegu Aisny, drugie nad wschodnim jej dopływem Airą, wpadającą o kilka kilometrów dalej pod Termes do Aisny.

Na wschód od Grandpré znajdujemy Bantheville, już nieopodal Mozy. Tu rozpoczyna się sfera walk Amerykanów.

Następuje wreszcie przestworze Verdun, w którym położenie od dłuższego czasu nie uległo zmianie.

Doniesienia jednak o przybyciu nowej armii amerykańskiej zdają się zapowiadać, że i tutaj niebawem zaznaczy się większe ożywienie.

Z faktu, że południową część frontu zachodniego podtrzymują Niemcy z ogromną zaciętością, wnoszą krytycy militarni, że obrona ich zdąża do oparcia się o linię Mozy i Somy.

Ostatnia ta linia obronna znajduje się już nie daleko granicy Niemiec. W ten sposób wojska niemieckie straciłyby cały dorobek wojny czteroletniej a zarazem granice Niemiec zostałyby zagrożone wtargnięciem w nie nieprzyjaciela. I to jest może powodem, że polityczne sfery niemieckie usilnie obecnie dążą do przyspieszenia rokowań pokojowych. W ten sposób bowiem chcą one ocalić kraj niemiecki przed okropnymi skutkami wojny. Warunki, jakie koalicja zamierza podyktować Niemcom są bardzo twarde. Nie wiadomo więc, czy zostaną one przyjęte i czy Niemcy na swojej własnej granicy nie stoczą ostatecznego boju o swój byt.

Bojownik praw czeskich.

W chwili, gdy naród czeski wywalcza sobie prawa do niezależnego bytu, na widownię historii tych walk występuje postać znana i ceniona w narodzie czeskim, postać profesora Masaryka. Na początku wojny znalazł on się odrazu po tamtej stronie frontu i podjął odrazu walkę o prawa polityczne swojego narodu. Najpierw w Rosji rozpoczął on żywą propagandę wśród jeńców czeskich i na jego propozycję powstały pierwsze kadry wojsk czecho-słowackich na froncie rosyjskim. Opuszcwszy następnie Rosję, udał się w podróż po krajach koalicji, aby wszędzie budzić zainteresowanie dla sprawy czeskiej i propagować ideę odrodzenia narodu czeskiego. Nawet w chwilach, kiedy zamysły czeskie były bardzo dalekie od urzeczywistnienia, profesor Masaryk nie ustawał w pracy. Dzięki jego staraniu powstały komitety czeskie w Paryżu i Londynie oraz w Ameryce. Kiedy następnie los wojny przechylił szalę w kierunku spełnienia życzeń czeskich, profesor Masaryk stał się na zewnątrz reprezentantem idei państwowej czeskiej. W obecnej chwili jest on jedną z głównych sprężyn nowego rządu czeskiego w Paryżu i prowadzi propagandę

Dyktator świata: Wilson przemawia na zgromadzeniu w Ameryce.

Demokratyczny rząd w Niemczech: Kanclerz Rzeszy ks. Maksymilian badeński.